

İDARE MERKEZİ
ANKARA, İstanbul Caddesi
Maarif Eminliği yanında

İSTANBUL BÜROSU
İstanbul, Ankara Caddesi
No — 87

HAYAT

Fiatı her yerde 15 kuruş
seneligi, posta ile 7,5 Türk Lirası
(Ecnebi Memleketlere 7,5 Dollar)

Abona ve ilan için İstanbul
bürosuna muracaat edilir
Yazı işlerinin mercii Ankara
merkezidir

Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalım!

— NIETZSCHE—

Cilt: V

Ankara, 28 Şubat. 1929

Sayı: 118

Renksiz İstirap

Muharriri: Şükûfe Nihal. Neşreden: İstanbulda Sühulet Kütüphanesi. Tarihi: ***. Sayfası: 67. Fiyatı: 25 kuruş.

On sene var ki çok defa şiirler ve arasıra hikâyeler altında ismini tanıttıran Şükûfe Nihal Hanımın yeni bir eseri karşımızdayız: Renksiz ıstırap. Şimdiye kadar «Yıldızlar ve gölgeler», «Hazan rüzgârları» nda ve yeni bir kitap teşkil edecek kadar dolgunlaşan son şiirlerinde sanatının bir cephesi hakkında kuvvetli bir kanaat veren Şükûfe Nihal Hm., geçen seneler içinde neşrettiği küçük hikâyelerinden sonra bu yeni romanı ile, kendisi için tetkik edilmesi icap eden başka bir cephe vücuda getirmiştir.

Ötedenberi şiirden nesre intikal eden, yahut her ikisini birden elde yürüten ve muvaffak olanları biliyoruz. Fakat bütün bu nevi san'atkârların her iki sahada yarattıkları eser ve gösterdikleri şahsiyet bir birinden çok farklı, hatta diyebiliriz ki, büsbütün ayırdır. Bu benzemeyişin başlıca sebebini realitenin nesre hâkim olmasında aramalıdır. Şiirde muhitini yeşil bir tepeden dalgın bir bakışla süzen san'atkâr, nesirde, o muhitin içinde ve insanların arasında yaşar: Birincisinde melek olan, ikincisinde insan, belki de şeytan görünebilir.

Renksiz ıstırap, kanun mahiyetini alacak kadar kuvvetli olan, bu kaidenin sayılı istisnalarından biridir. Şükûfe Nihal Hm., şiirlerinde olduğu gibi, bu büyük hikâyesinde de insanları yüksek bir tepeden seyrediyor. Hazan rüzgârlarında hâkim olan ruh bu eserde de realiteyi tesiri altına almıştır. Bunun içindir ki Renksiz ıstırap'ta

mevzudan ziyade hayaller göze çarpıyor. Onda yaşayan insanlar gibi onlardaki aşk ta romantiktir, mevzuun kahramanı olan kadının ölümünü hazırlayan vereme kadar her şeyde görülen romantizmdir. Bütün eserin içindeki en hakikî adam, herkesin tanıyacağı, anlayacağı tabii adam, yalnız Vedattan ibaret olduğu halde muharrir onu fena göstermek için çok çalışmıştır. Biz bunun sırrını, eyiliği, güzelliği seven bir ruhun, aradığına hakikatte ve tabiatte tesadüf etmesinde buluyoruz. Hikâyeci, hayatı olduğu gibi kabul eder; fakat şair, hayatın düşündüğü gibi olmasına taraftardır. Renksiz ıstırapta ikinci şahsiyet galip geldiği için eseri ancak o noktadan tetkik ve tahlil etmek lazımdır.

Eserin mevzuunu, birinci kısımda Neclâ, ikincisinde Handan ismini taşıyan hassasiyeti marazî bir kadımla Vedat, sonra Sahir atlı bir gencin arasındaki kalbi münasebet teşkil ediyor. Sahir, Handanı sevmiştir, fakat samimiyeti şüpheli. Handan ona bütün varlığı ile bağlandığı halde aşıkında gördüğü müvazenesizlikler yüzünden, kendini anlamayan biri ile karşılaşmış olmanın teessürü içinde, hastalığı ziyadeleşerek ölüyor.

Mevzuun kısalığı ve sadeliği de gösteriyor ki eserin şiir kısmı daha dolgundur, ve orada bu kısmı temsil eden de Handandır. Renksiz ıstırapı okuduktan sonra, aynı sergüzeştin kahramanlarını birinci ve ikinci kısımlarda ayrı ayrı isimlerle

yâdetmekteki fayda nedir, aşkının Amerikaya gittiği hakkındaki yalan haberi tahkik etmeden Handanın kendisini kaybedecek kadar şiddetli ve sürekli hastalanması çocukluk değil mi, Sahirin zaman zaman sevilip nefret edilmesindeki sebepler niçin etrafla tahlil edilmemiş gibi sualler sormak, eserin bu cihetten anlaşılmadığına delâlet eder. Tavusun kat kat güzel ve parlak tüyleri içinde gizlenen küçük vücudunu düşünmekle bu sualleri sormak arasında fark yoktur.

Geçenlerde «şair» den bahsederken onu «kadın» ve «erkek» olarak ikiye ayırmıştık. Kadın şairde, eserini bir noktaya getirince, canı sıkılmışlara, asabilesmişlere benzeyen bir hırçınlık vardır. Bu hal, ifade ve şekilde kırıklıklar, düşüklükler husule getirirse bile, kadın şiirinin en sevimli hususiyetidir. Erkek şair için noksan teşkil eden bu husiyet, kadın için bir kemaldır diyebiliriz. Şükûfe Nihal Hm. in şiirlerinde, bu itibarla, ayrı bir kıymet belirmektedir. Muvaffakiyetini bu sözlerle izah ettiğimiz Hazan rüzgârları şairini, aynı noktai nazardan, Renksiz ıstırapta da takdir ediyoruz: Zira her ikisinde de hâkim olan ruh birdir, ve aynı kuvvettedir.

Son yazılarında realiteye teveccüh ettiği görünen Şükûfe Nihal Hm. dan, yarın, daha büyük eserlerin hayat alacağına hiç şüphe yoktur.

F. N.